

การจัดสถานที่พิธีทำบุญในงานมงคล

การเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานศาสนพิธีนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่ง สิ่งแรกที่ควรคำนึงถึง คือ การเตรียมสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดพิธี มีความกว้างขวางเพียงพอที่จะรองรับผู้ร่วมพิธี สะอาด สะดวก ปลอดภัย ไม่มีเสียงรบกวน

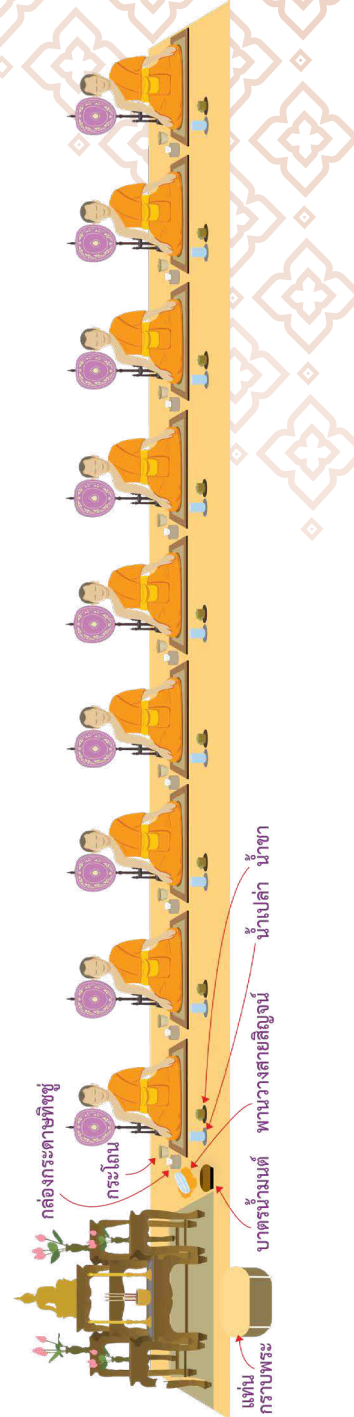
การปูลาดสถานที่

การจัดปูลาดพื้นที่ด้วยเครื่องปูลาด เช่น พรมหรือเสื่อ สำหรับจัดเป็นอาสนสงฆ์และที่สำหรับแขกที่มาร่วมงาน ควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความสวยงามด้วย ควรเลือกสี ลวดลายและขนาดให้เหมาะสมโดยปูลาดลดหลั่นกันไป คือ การปูลาดตรงบริเวณรอยต่อระหว่างพรมหรือเสื่อ ต้องให้ด้านสูงทับด้านต่ำอย่าให้ด้านต่ำทับด้านสูง ให้กำหนดทางด้านพระพุทธรูปและพระสงฆ์ประดิษฐานอยู่เป็นด้านสูง เพราะตามคตินิยมโดยทั่วไปเป็นการแสดงถึงความเคารพกันของสังคมไทย ผู้ใหญ่นั่งสูงกว่าผู้น้อย พระภิกษุนั่งตามลำดับอาวุโส คือพรรษาหรือสมณศักดิ์แล้วแต่กรณีของงานพิธีนั้น ๆ

การวางสายสิญจน์

การวางสายสิญจน์ให้เวียนขวาตามเข็มนาฬิกา ลงด้านหลังพระพุทธรูปแล้ว ให้วางที่ฐานพระพุทธรูปหรือขอบโต๊ะหมู่ตัวที่ประดิษฐานพระพุทธรูป โดยเวียนขวา ๓ รอบ ให้เหลือกลุ่มสายสิญจน์สำหรับพระสงฆ์ถือใส่พานวางไว้ด้านข้างประธานสงฆ์ ควรวางพานรองสายสิญจน์ไว้ทำอาสนสงฆ์ด้วย

แผนผังการจัดสถานที่งานพิธีทำบุญ

การตั้งโต๊ะหมู่บูชา

โต๊ะหมู่บูชา นิยมตั้งไว้ด้านขวามือของพระสงฆ์ แต่ถ้าสถานที่ไม่อำนวยก็อนุโลมให้ตั้งไว้ทางด้านซ้ายมือของพระสงฆ์ได้ ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสถานที่ โดยประดิษฐานพระพุทธรูปไว้ที่โต๊ะหมู่ตัวสูงสุด จัดเครื่องบูชาตามที่นิยมใช้กันตามความเหมาะสม แต่เครื่องสักการบูชาหลัก มีอยู่ ๓ ประการ คือ

- รูป ๓ ดอก ปักในกระถางรูป ลักษณะตั้งตรง เรียงหน้ากระดาน
- เทียน ๒ เล่ม ตั้งไว้ซ้ายและขวาของกระถางรูป อย่างละ ๑ เล่ม
- ดอกไม้ นิยมจัดเป็นแจกันหรือพานพุ่ม ไม่น้อยกว่า ๒ แจกัน หรือ ๒ พาน

การตั้งภาชนะทำน้ำพระพุทธรมนต์

ภาชนะใส่น้ำสำหรับทำน้ำพระพุทธรมนต์ นิยมใช้ครอบสำริด ทองแดงหรือทองเหลือง หากไม่สามารถใช้บาตรหรือขันแทนได้ ภายในใส่น้ำสะอาด และติดเทียนบริเวณฝาครอบ สำหรับประธานจุดเพื่อถวายประธานสงฆ์ทำน้ำพระพุทธรมนต์ เมื่อประธานสงฆ์เข้านั่งประจำอาสนสงฆ์ ให้นำครอบน้ำมนต์หรือภาชนะใส่น้ำวางไว้เบื้องหน้าประธานสงฆ์ สำหรับเทียนทำน้ำพระพุทธรมนต์ ควรใช้เทียนขี้ผึ้งแท้ นิยมใช้เทียนขนาดน้ำหนัก ๑ บาท หรือจะหย่อนหรือเกินบ้างตามความเหมาะสม

การจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์

ตามประเพณีนิยมประกอบด้วยเครื่องรับรองหลัก คือ น้ำร้อน น้ำเย็น ภาชนะใส่น้ำดื่ม กระจาด ซึ่งสำหรับการจัดตั้งเครื่องรับรองพระสงฆ์นั้น ให้ตั้งกระจาด น้ำร้อน น้ำเย็น โดยตั้งกระจาดเป็นหลักไว้ด้านใน ระวังอย่าให้ล้าไปด้านหลังหรือออกมาด้านนอกมากนัก ตั้งให้เป็นแนวตรงกันทั้งด้านขวาง ด้านยาว เมื่อพระสงฆ์เข้านั่งที่ประจำยังอาสน์สงฆ์เรียบร้อยแล้ว ให้ประเคนน้ำร้อน น้ำเย็นให้เรียบร้อย

เครื่องไทยธรรมสำหรับถวายพระสงฆ์

จัดเตรียมเครื่องไทยธรรมไว้ด้านท้ายอาสน์สงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและฉันภัตตาหารเรียบร้อยแล้ว ให้นำเครื่องไทยธรรมมาวางไว้เบื้องหน้าพระสงฆ์ในพิธีทุกรูป แล้วจึงเชิญประธานหรือเจ้าภาพประเคนพระสงฆ์

ภาชนะสำหรับกรวดน้ำ

ตรวจสอบภาชนะสำหรับใส่น้ำเพื่อกรวดน้ำให้เรียบร้อยแล้ว จัดตั้งไว้ท้ายอาสน์สงฆ์เช่นเดียวกับ เครื่องไทยธรรม

เชิงเทียนและเทียนชนวน

นิยมใช้เทียนซี่ผึ้งแท่งชนิดไส้ใหญ่ เพื่อป้องกันไม่ให้ดับง่าย ติดเทียนกับเชิงเทียนให้แน่น จัดเตรียมไว้ท้ายอาสน์สงฆ์ เมื่อถึงเวลาศาสนาพิธีกรรมจะได้จุดแล้วนำไปมอบให้ประธานหรือเจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การจัดสถานที่ พิธีทำบุญในงานมงคล

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

